

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 9, 2024

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:316](#) 12-03-2024

Ontvankelijkheid beklag over beslag in verband met verschoningsrecht?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:372](#) 12-03-2024

Motivering bewezenverklaring uitlokking moord.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:319](#) 05-03-2024

Is een postcode vereist bij toezending van de dagvaarding in hoger beroep naar het adres in België?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:318](#) 05-03-2024

Zijn de in beslag genomen auto's op grond van artikel 36c onder 2 Sr vatbaar voor onttrekking aan het verkeer en staat vast dat witwassen is begaan met betrekking tot de auto's?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:301](#) 05-03-2024

Heeft het hof miskend wat de rechter in de strafzaak heeft bewezen verklaard?

RECHTSPRAAK

Motivering bewezenverklaring uitlokking moord.

Motivering bewezenverklaring uitlokking moord.

Wenk

De verdediging klaagt namens de verdachte, ten aanzien van wie onder meer uitlokking van het medeplegen van moord is bewezen verklaard, over de bewezenverklaring van de uitlokking van het medeplegen van de moord op het slachtoffer. Het voert daartoe aan dat het oordeel van het hof dat het voorwaardelijk opzet van de verdachte was gericht op de dood van het slachtoffer, ontoereikend is gemotiveerd.

Het hof heeft geconcludeerd dat het op grond van zijn overwegingen en de gebezigde bewijsmiddelen vaststelt dat het slachtoffer het onbedoelde slachtoffer is geworden van de uitvoering van de moordopdracht op de betrokkene. Die moordopdracht is gegeven door verdachte en uitgevoerd door de medeverdachte en betrokkene [3], waarbij betrokkene [3] met de Skorpion heeft geschoten op het slachtoffer en de medeverdachte met de revolver geschoten heeft.

Uit de gebezigde bewijsmiddelen volgt dat verdachte, op grond van een drugsconflict met betrokkene, aan de medeverdachte de opdracht heeft gegeven om de betrokkene met een vuurwapen om te brengen. De medeverdachte heeft de opdracht aangenomen, maar wilde het niet zelf doen en zou daartoe met medeweten van verdachte iemand uit het buitenland halen. Om dit te bewerkstelligen heeft hij de stiefvader van zijn toenmalige vriendin, betrokkene [3], gerekruteerd en vanuit Letland naar Nederland gehaald. De medeverdachte heeft betrokkene [3] met handen en voeten aangegeven dat hij een manspersoon moest doden en heeft hem daarvoor een geldbedrag in het vooruitzicht gesteld. Ook heeft hij betrokkene [3] geholpen met de reis naar en het verblijf in Nederland met als enige doel het uitvoeren van de moord. De verdachte heeft enige tijd het latere moordwapen (de Skorpion) voor de medeverdachte in bewaring gehad. De medeverdachte heeft in de avond van 24 oktober 2012, nadat hij woorden had gehad met verdachte omdat deze vond dat het te lang duurde, een mislukte voorverkenning uitgevoerd waarbij hij is overlopen door het latere slachtoffer. De verdachte heeft de medeverdachte en betrokkene [3] op 25 oktober 2012 in de vroege avond de Skorpion

en een revolver ter beschikking gesteld. Alvorens op pad te gaan, hebben de medeverdachte en betrokkene [3] samen het automatische vuurwapen en de bijbehorende munitie schoongemaakt. Medeverdachte en betrokkene [3] zijn vervolgens naar een adres gereden met het doel de betrokkene te doden. De medeverdachte was gewapend met een revolver en betrokkene [3] met de Skorpion. Betrokkene [3] is door de medeverdachte bij de rechter stenen penant op 5 meter afstand van de achterdeur van de woning neergezet. Toen de medeverdachte na een korte verkenning rondom de woning de conclusie trok dat de betrokkene niet thuis was, wilde hij terugkeren naar de auto. Daartoe riep hij betrokkene [3] en heeft hij hem gewenkt, zonder na te gaan of betrokkene [3] hem had gehoord c.q. begrepen. Betrokkene [3] heeft vervolgens, toen het slachtoffer de achterdeur opende en naar buiten stapte, het vuur geopend en haar om het leven gebracht.

Uit de bewijsmiddelen volgt dat sprake is geweest van een persoonsverwisseling. Het initiële plan was immers om niet het slachtoffer, maar om de betrokkene om het leven te brengen, zo volgt onder meer uit de verklaringen van de medeverdachte en betrokkenen [6], [11] en [10]. Het hof ziet zich voor de vraag gesteld of dit aan het opzet alsmede aan de voorbedachte raad van respectievelijk de medeverdachte, betrokkene [3] en de verdachte ten aanzien van de dood van het slachtoffer afdoet. Het hof beoordeelt die vraag ontkennend.

Het hof overweegt daartoe, deels in lijn met de rechtbank, dat betrokkene [3] door in het donker en van korte afstand (vijf meter), toen hij kennelijk beweging bij de deur zag (omdat het slachtoffer de deur opende en naar buiten stapte), direct met een automatisch vuurwapen een regen van kogels op de persoon die uit de deur stapte af te schieten het slachtoffer opzettelijk om het leven heeft gebracht.

Wat de medeverdachte betreft, stelt het hof vast dat hij betrokkene [3] naar Nederland heeft gehaald zonder zich ervan te vergewissen of hij capabel was om doelgericht te schieten en zonder vooraf een strak en concreet plan met betrokkene [3] door te nemen over wie gedood moest worden, wie er nog meer in de woning woonden en hoe er moest worden gehandeld om het doel te bereiken. Dit alles wilde hij ter plaatse pas aan betrokkene [3] duidelijk maken, zo heeft de medeverdachte verklaard. Daar is de medeverdachte echter niet aan toe gekomen. Hij heeft betrokkene [3] dus nauwelijks geïnstrueerd over de vraag om wie het ging en de manier waarop de moord moest worden uitgevoerd (anders dan dat het om een manspersoon ging en dat het met een vuurwapen moest gebeuren). Zo heeft hij voorafgaand aan het vertrek naar het adres geen foto laten zien van de betrokkene of op een andere manier geprobeerd duidelijk te maken wie het beoogde slachtoffer was. Ook heeft hij niet met betrokkene [3] afgesproken wanneer moest worden geschoten en wanneer de actie zou moeten worden afgeblazen. Bovendien was er sprake van een taalbarrière. Wanneer men op deze manier een samenwerking aangaat, dan loopt men het risico dat de ander niet begrijpt wat hij wel en niet

moet doen en in het voorkomende geval, niet begrijpt wanneer hij zich moet terugtrekken. Daar komt nog eens bij dat de medeverdachte zich er niet van heeft vergewist of betrokkene [3] hem had gehoord of gezien toen hij weer richting de auto liep. De medeverdachte heeft verklaard dat hij tijdens het teruglopen richting de auto twee keer naar betrokkene [3] heeft geroepen en naar hem heeft gewenkt, maar dat het voor hem niet duidelijk was of deze boodschap bij betrokkene [3] was aangekomen. Laat staan of het voor betrokkene [3] duidelijk was dat dit een teken was dat de betrokkene niet thuis was en zij onverrichter zake weer zouden vertrekken.

Bij een juiste instructie en een goede communicatie zou betrokkene [3], zo neemt ook het hof aan, niet geschoten hebben toen het slachtoffer in de deuropening verscheen. De beloning zag immers helemaal niet op haar dood.

De medeverdachte heeft, door te handelen zoals hij heeft gedaan en geen voorzorgsmaatregelen te nemen die de vergissing redelijkerwijze had kunnen voorkomen, naar algemene ervaringsregels de aanmerkelijke kans in het leven geroepen dat betrokkene [3] een ander dan de betrokkene zou neerschieten. Het hof is van oordeel dat deze gedragingen naar hun uiterlijke verschijningsvorm zozeer gericht zijn op de reële, geenszins onwaarschijnlijke mogelijkheid dat een ander dan de betrokkene zou worden gedood, dat het – behoudens contra-indicaties (waarvan hier niet is gebleken) – niet anders kan zijn dan dat de medeverdachte de aanmerkelijke kans hierop heeft aanvaard. De medeverdachte heeft daarmee voorwaardelijk opzet gehad op de dood van het slachtoffer.

Dat heeft ook te gelden voor de vraag of sprake is van voorbedachte raad. Zoals hiervoor is overwogen was er een reeds langer bestaand plan om betrokkene te doden en zijn hiertoe ook voorbereidingen getroffen. Het is echter het slachtoffer die het uiteindelijke slachtoffer van dit plan is geworden. Nu de aanmerkelijke kans op de dood van een ander dan de betrokkene gelet op het voorgaande in het plan was inbegrepen, strekt de voorbedachte raad zich ook uit tot het dodelijke slachtoffer waar het plan niet op was gericht.

De Hoge Raad overweegt dat het hof onder meer heeft vastgesteld dat de verdachte, vanwege een drugsconflict dat hij had met betrokkene, de medeverdachte de opdracht heeft gegeven om betrokkene om het leven te brengen. De medeverdachte heeft ter uitvoering van die opdracht en met medeweten van de verdachte betrokkene [3] vanuit Letland naar Nederland laten overkomen om deze moord te plegen. Vanwege een taalbarrière verliep de communicatie tussen betrokkene [3] en de medeverdachte 'met handen en voeten'. Betrokkene [3] heeft nauwelijks instructies ontvangen over wie er gedood moest worden, behalve dat het ging om een man. De verdachte heeft een geldelijke beloning in het vooruitzicht gesteld en financiële middelen ter beschikking gesteld voor de moord, zoals de

reis- en verblijfkosten van betrokkene [3] en de aanschaf van een wapen. Ook heeft hij een van de vuurwapens die bij de moord zijn gebruikt, in bewaring gehouden en een tweede vuurwapen ter beschikking gesteld. De verdachte heeft zich niet met de planning en uitvoering van de door hem gegeven opdracht bemoeid, hij heeft geen aanwijzingen gegeven aan de medeverdachte over hoe en waar de moord zou moeten worden gepleegd en hij heeft niet met de medeverdachte gecommuniceerd om zich ervan te vergewissen of het voor betrokkene [3] duidelijk was wat er van hem werd verwacht.

Het hof heeft daarnaast aangenomen dat de verdachte wist, althans er rekening mee hield, dat de medeverdachte en betrokkene [3] de moord bij de woning van de betrokkene zouden gaan uitvoeren, en dat de verdachte wist dat daar ook andere personen woonden, onder wie het slachtoffer. Uit de vaststellingen van het hof volgt verder dat de verdachte één dag voor de moord de druk begon op te voeren bij de medeverdachte, omdat hij vond dat het te lang duurde en zijn opdracht uitgevoerd wilde zien. Het hof heeft overwogen dat de verdachte daarmee het risico op de koop toe heeft genomen dat de medeverdachte en betrokkene [3] overhaast zouden overgaan tot de uitvoering van de moordopdracht en dat daarbij ook overhaaste beslissingen zouden worden genomen, zodat de aanmerkelijke kans bestond dat (ook) anderen dan de betrokkene zouden worden gedood.

De Hoge Raad overweegt dat het hof op basis van onder meer deze vaststellingen heeft geoordeeld dat de verdachte voorwaardelijk opzet heeft gehad op de dood van het slachtoffer. Daartoe heeft het hof overwogen dat de verdachte, door bewust op de genoemde manier de uitvoering van zijn opdracht om de betrokkene van het leven te beroven over te laten aan anderen zonder voorzorgsmaatregelen te nemen om het risico op andere slachtoffers dan de betrokkene redelijkerwijze te voorkomen, bewust de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat een ander dan het beoogde slachtoffer zou worden gedood. De Hoge Raad oordeelt dat het oordeel van het hof toereikend is gemotiveerd.

J.H.J. Verbaan, maart 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-03-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:372

Zaaknummer: 22/04392

Rechters: V. van den Brink, A.E.M. Röttgering en T. Kooijmans

Advocaten: R.J. Baumgardt en P. van Dongen

Wetsartikelen: 289 Sr

RECHTSPRAAK

Ontvankelijkheid beklag over beslag in verband met verschoningsrecht?

Ontvankelijkheid beklag over beslag in verband met verschoningsrecht?

Wenk

De verdediging klaagt namens klager onder meer over de beslissing van de rechtbank tot ongegrondverklaring van het beklag voor zover de klager daaraan ten grondslag heeft gelegd dat zich – ook na een schifting onder leiding van de rechter-commissaris – onder het beslag (digitale) stukken en gegevens bevinden ten aanzien waarvan een bevoegdheid tot verschoning kan worden uitgeoefend.

Namens de klager is op 29 januari 2021 bij de rechtbank een klaagschrift als bedoeld in artikel 552a Sv ingediend naar aanleiding van de inbeslagneming van stukken en gegevens in bedrijfspanden van de 'klager-Groep'. Aan het klaagschrift is onder meer ten grondslag gelegd dat zich onder het beslag stukken en gegevens bevinden die betrekking hebben op correspondentie van de klager met minimaal 31 advocaten van dertien verschillende kantoren in Nederland en daarbuiten, en zes notarissen van drie verschillende kantoren in Nederland en daarbuiten, onder wie advocaten en notarissen die zijn verbonden aan [klaagster [1] of aan klaagster [2] N.V. De rechtbank heeft in raadkamer van 2 april 2021 de zaak verwezen naar de rechter-commissaris om een beslissing te nemen als bedoeld in artikel 98 Sv, en in afwachting daarvan de behandeling van het klaagschrift aangehouden. De rechter-commissaris heeft op 30 augustus 2022 een beschikking gewezen als bedoeld in artikel 98 Sv, waaruit volgt dat de rechter-commissaris heeft beslist dat de inbeslagneming toelaatbaar is voor zover het gaat om stukken en gegevens die reesteren nadat onder leiding van de rechter-commissaris een schifting had plaatsgevonden. De klager heeft op 12 september 2022 een klaagschrift ingediend op grond van artikel 98 lid 4 jo. artikel 552a Sv, gericht tegen de beschikking van de rechter-commissaris. In dat klaagschrift – dat heeft geleid tot de beschikking van de rechtbank die wordt bestreden in ECLI:NL:HR:2024:312 – heeft de klager onder meer gesteld dat zich na de schifting nog steeds stukken en gegevens onder het beslag bevinden waarover het

verschoningsrecht zich uitstrekt.

De beide klaagschriften strekken onder meer tot opheffing van het beslag en teruggave aan de klager van de in beslag genomen stukken en gegevens – dan wel de vernietiging van die stukken en gegevens en een verbod op de kennisneming en het gebruik daarvan –, voor zover de stukken en gegevens object zijn van het verschoningsrecht. De rechtbank heeft in de bestreden beschikking het klaagschrift als bedoeld in artikel 552a Sv van 29 januari 2021 ongegrond verklaard.

Ook namens klaagsters [1] en [2] N.V. zijn klaagschriften bij de rechtbank ingediend in verband met hun beroep op hun verschoningsrecht. Die klaagschriften zijn alle ongegrond verklaard.

De beschikking van de rechtbank houdt onder meer in dat klager verzocht heeft tot gegrondverklaring van het klaagschrift, omdat er geen strafvorderlijk belang bestaat voor het voortduren van het beslag, de beslaglegging op vrijwel de volledige administratie van de klager disproportioneel en in strijd met ongeschreven recht is en bij de zoekingen grote hoeveelheden (mogelijke) geheimhoudersstukken in beslag zijn genomen.

De officier van justitie heeft aangevoerd dat het fysieke beslag kan worden opgeheven en de goederen geretourneerd kunnen worden aan de redelijkerwijs rechthebbende. Nu het strafvorderlijk belang zich hiermee niet langer verzet tegen teruggave van het fysieke beslag zal de raadkamer de teruggave gelasten aan de redelijkerwijs rechthebbende. De raadkamer stelt voorop dat de goederen waarop het fysieke beslag rust niet onder klager in beslag zijn genomen. De raadkamer is verder van oordeel dat uit het klaagschrift en hetgeen is aangevoerd in raadkamer onvoldoende is gebleken dat buiten redelijke twijfel is komen vast te staan dat de klager als eigenaar van de betreffende goederen moet worden aangemerkt. De raadkamer zal het klaagschrift van klager daarom ongegrond verklaren.

De klager heeft aangevoerd dat er geen strafvorderlijk belang meer bestaat bij voortdrijving van het beslag, omdat het einddossier in het onderzoek 'Marjolein' gereed is.

Door de officier van justitie is ter zitting aangevoerd dat het digitale beslag gehandhaafd dient te blijven, omdat dit beslag kan dienen om wederrechtelijk verkregen voordeel aan te tonen. Gelet hierop is de raadkamer van oordeel dat nog altijd – ook na afronding van het einddossier – sprake is van een strafvorderlijk belang bij het digitale beslag.

Ten aanzien van het standpunt van klager dat het leggen van het beslag disproportioneel is (geweest), overweegt de raadkamer dat van de back-up van het ICT-systeem een kopie is gemaakt zodat de bedrijfsvoering van beslagene zo min mogelijk hinder ondervindt van het

strafrechtelijk onderzoek. Gelet op de verdenking die heeft geleid tot onderhavig omvangrijk strafrechtelijk onderzoek is het begrijpelijk dat meer digitale gegevens in beslag zijn genomen dan wellicht nodig is en waarvan later mogelijk blijkt dat die geen verband houden met de strafzaak. Ten tijde van beslaglegging valt immers niet meteen na te gaan wat wel en wat niet kan dienen in het kader van het strafvorderlijk belang.

Sinds de inbeslagname van de digitale gegevens is sprake van een tijdsverloop van twee jaren en vier maanden. Gelet op de onderbouwing van de officier van justitie dat dit beslag nog immer noodzakelijk kan zijn voor het bepalen van het wederrechtelijk verkregen voordeel en dat sprake is van een kopie van het back-upsysteem waardoor klager zo min mogelijk wordt gehinderd in zijn dagelijkse bedrijfsvoering, is de raadkamer van oordeel dat voortzetting van het digitale beslag niet in strijd is met de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit. De raadkamer zal het klaagschrift voor wat betreft het digitale beslag dan ook ongegrond verklaren.

Ten aanzien van het standpunt van klager dat het klaagschrift gegrond dient te worden verklaard, omdat bij de zoekingen mogelijk grote hoeveelheden geheimhoudersstukken in beslag zijn genomen, overweegt de raadkamer nog dat in 'Marjolein' beslag gelegd is op fysieke documenten en op digitale gegevens. Onder bevoegdheid van de rechter-commissaris zijn ten aanzien van de geheimhoudersstukken een viertal documenten uit het fysieke beslag gefilterd. Uit het digitale beslag zijn ruim 800.000 'hits' gefilterd. Deze uitgefilterde documenten zijn aan het digitale beslag onttrokken. De rechter-commissaris heeft ten aanzien van deze als geheimhoudersstukken aan te merken documenten en gegevens besloten dat deze teruggegeven dienen te worden aan de beslagene en dat verder niemand van die stukken kennis zal nemen.

Voor zover in een strafprocedure zal blijken dat er desondanks gebruik is gemaakt van geheimhoudersstukken voor het onderzoek of het vormen van het procesdossier, is de rechtmatigheid daarvan een discussie die in het kader van de inhoudelijke procedure dient te worden gevoerd. Hiervoor laat de economische raadkamer, gelet op de marginale toets die wordt toegepast, geen ruimte.

De Hoge Raad overweegt dat voor de beoordeling van de ontvankelijkheid van het beroep onder meer van belang is dat in de beklagzaak van de beslagene of een andere belanghebbende die niet de verschoningsgerechtigde is, het oordeel in de beklagprocedure van de verschoningsgerechtigde, als dat onherroepelijk is geworden, tot uitgangspunt moet worden genomen. Als in die laatste procedure onherroepelijk is beslist dat inbeslagneming van de betreffende stukken of gegevens in strijd is met het verschoningsrecht, is het klaagschrift van de beslagene of belanghebbende in zoverre gegrond en is kennisneming van

die stukken of gegevens niet toegestaan. Als het beroep van de verschoningsgerechtigde op zijn verschoningsrecht ongegrond wordt verklaard, moet de beslagene of belanghebbende niet-ontvankelijk worden verklaard in zijn klaagschrift voor zover het de klachten over het verschoningsrecht betreft (vgl. ECLI:NL:HR:2015:3076 en ECLI:NL:HR:2016:1343).

De Hoge Raad heeft bij zijn beschikkingen in ECLI:NL:HR:2024:314 en ECLI:NL:HR:2024:317 in de zaken van klaagsters [1] en [2] N.V. het cassatieberoep verworpen, waardoor in die zaken onherroepelijk is beslist. Gelet op wat hiervoor is overwogen is de klager daarom niet-ontvankelijk in het door hem ingestelde beroep, voor zover het is gericht tegen de beslissing van de rechtbank op de klachten over het verschoningsrecht van klaagsters [1] of [2] N.V.

De Hoge Raad overweegt dat voor zover de klacht betrekking heeft op het verschoningsrecht van andere geheimhouders dan de geheimhouders die aan klaagsters [1] en [2] N.V. zijn verbonden, geldt dat in verband met de klachten over de schifting van gegevens artikel 98 van belang is en haalt de bepaling aan.

De Hoge Raad overweegt dat in deze zaak de beklagrechtster de in beslag genomen stukken en gegevens in handen heeft gesteld van de rechter-commissaris voor het nemen van een beslissing als bedoeld in artikel 98 lid 3 Sv. Voor de belanghebbende in deze zaak staat niet de mogelijkheid open om tegen de beschikking van de rechter-commissaris een klaagschrift als bedoeld in artikel 98 lid 4 Sv in te dienen (vgl. de beschikking van ECLI:NL:HR:2024:312 in de zaak van de klager). De beklagrechtster kan echter in de onderhavige klaagschriftprocedure van artikel 552a Sv nog wel aan de hand van de stukken en het onderzoek in raadkamer beoordelen of bij de schifting onder leiding van de rechter-commissaris het verschoningsrecht voldoende is gewaarborgd. Als de beklagrechtster tot het oordeel komt dat, na de schifting door de rechter-commissaris, nog stukken en gegevens onder het beslag vallen waarvan het redelijk vermoeden bestaat dat deze onder het verschoningsrecht vallen, stelt de beklagrechtster die stukken en gegevens zo nodig nogmaals in handen van de rechter-commissaris voor een onder zijn leiding uit te voeren nader onderzoek en, als daartoe aanleiding bestaat, nadere schifting.

De Hoge Raad overweegt dat de rechtbank vastgesteld heeft dat de klager beschikt over 'een kopie van het back up systeem' dat in beslag is genomen. Daarnaast heeft de rechtbank met haar overwegingen kennelijk tot uitdrukking gebracht dat de schifting van de gegevens op zo'n manier heeft plaatsgevonden dat voldoende is gewaarborgd dat het verschoningsrecht van de in het klaagschrift aangeduide geheimhouders niet door het strafrechtelijk onderzoek wordt geschonden. Daarin ligt ook als oordeel besloten dat het niet aannemelijk is dat, na de schifting door de rechter-commissaris, nog stukken en gegevens onder het beslag vallen ten aanzien waarvan een andere geheimhouder het verschoningsrecht kan uitoefenen en dat geen

grond bestaat voor een nadere schifting onder leiding van de rechter-commissaris. De Hoge Raad oordeelt dat dat oordeel niet getuigt van een onjuiste rechtsopvatting en ook niet onbegrijpelijk is. De Hoge Raad neemt hierbij mede in aanmerking dat namens de klager weliswaar is aangevoerd dat een aantal door de raadslieden van de klager aangedragen zoektermen niet door de rechter-commissaris zijn gebruikt bij de filtering, maar dat slechts in algemene bewoordingen is aangevoerd dat 'potentieel grote hoeveelheden geheimhoudercorrespondentie niet uit de dataset [zijn] gehaald', terwijl de enkele omstandigheid dat een zoekterm in het algemeen kan duiden op een vertrouwelijk karakter van het bericht waarin die term voorkomt, nog niet meebrengt dat dit bericht alleen al daarom verband houdt met enig verschoningsrecht en door de klager ook niet aan de hand van de 'kopie van het back up systeem' concrete aanknopingspunten zijn verschaft voor de beantwoording van de vraag op welke nog onder het beslag vallende stukken en gegevens het verschoningsrecht van toepassing kan zijn.

J.H.J. Verbaan, maart 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-03-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:316

Zaaknummer: 23/01615

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en T. Kooijmans

Advocaten: Th.J. Kelder

Wetsartikelen: 552a Sv, 94 Sv en 98 Sv

RECHTSPRAAK

**Heeft het hof miskend wat de rechter in de strafzaak heeft
bewezen verklaard?**

***Heeft het hof miskend wat de rechter in de strafzaak heeft bewezen
verklaard?***

Het cassatiemiddel klaagt over de schatting door het hof van het voordeel dat de betrokkene heeft verkregen uit het strafbare feit waarvoor de betrokkene is veroordeeld. Het voert daartoe onder meer aan dat het hof hierbij heeft miskend wat de rechter in de strafzaak heeft bewezen verklaard.

De rechter in de strafzaak heeft de in de tenlastelegging voorkomende woorden ‘en/of verkocht en/of afgeleverd’ niet in de bewezenverklaring opgenomen. De reden daarvoor was niet, zo ligt in de overwegingen van het hof in de bestreden uitspraak besloten, dat de rechter in de strafzaak niet kon vaststellen dat de verdachte bij verkoop en aflevering betrokken was geweest. De reden daarvoor was daarentegen dat de rechter in de strafzaak zo tot uitdrukking heeft gebracht dat dit deel van de tenlastelegging niet van belang is voor de kwalificatiebeslissing. Deze door het hof gegeven uitleg van het door de rechter in de strafzaak gegeven oordeel is in dit specifieke geval niet onverenigbaar met de inhoud van het vonnis van die rechter. Daarbij is van belang dat de rechter in de strafzaak uitdrukkelijk en gemotiveerd heeft vastgesteld, mede op grond van de erkenning door de betrokkene dat hij bezig is geweest met de levering van GBL, dat de betrokkene GBL heeft verkocht en afgeleverd, en verder dat in het licht van de strafbaarstelling van artikel 10a lid 1 aanhef en onder 3 Opiumwet voor de kwalificatiebeslissing uitsluitend van belang is of bewezen wordt verklaard dat, kort gezegd, sprake was van het ‘voorhanden hebben’ van voorwerpen, vervoermiddelen, stoffen, gelden of andere betaalmiddelen. Uit dat laatste volgt immers dat het ten laste leggen en vervolgens bewezen verklaren van verkoop of aflevering van GBL door de verdachte voor de in de strafzaak te nemen beslissingen overbodig was.

Het hof heeft bij de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel tot uitgangspunt genomen dat de betrokkene is veroordeeld voor het in vereniging voorbereidingshandelingen verrichten voor de bereiding van GHB door hoeveelheden GBL voorhanden te hebben gehad.

Daarbij heeft het hof kennelijk geoordeeld dat de bewezen verklaarde voorbereidingshandelingen ertoe strekten en geëigend waren om voordeel te genereren en dat – nu de rechter in de strafzaak heeft vastgesteld dat de betrokkene GBL die hij in vereniging voorhanden had, heeft verhandeld en afgeleverd – dit voordeel ook daadwerkelijk is verkregen. Mede in het licht van de erkenning door de betrokkene dat hij bezig is geweest met de levering van GBL, getuigt dit oordeel over het uit het bewezen verklaarde feit wederrechtelijk verkregen voordeel niet van een onjuiste rechtsopvatting en is het niet onbegrijpelijk. Deze schatting door het hof van het wederrechtelijk verkregen voordeel komt in dit specifieke geval ook niet in strijd met de onschuldpresumptie van artikel 6 lid 2 EVRM, gelet op wat hierboven is overwogen over de reden waarom de rechter in de strafzaak een onderdeel van de tenlastelegging niet in de bewezenverklaring heeft opgenomen, en in aanmerking genomen dat ook door de rechter in de strafzaak de betrokkenheid van de betrokkene bij het verkopen en afleveren van GBL uitdrukkelijk is vastgesteld.

Het cassatiemiddel faalt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-03-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:301

Zaaknummer: 21/04065

Rechters: A.E.M. Röttgering, M.J. Borgers, M. Kuijer, T. Kooijmans en T.B. Trotman

Advocaten: P.G. Grijpstra

Wetsartikelen: 10a Opiumwet en 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Zijn de in beslag genomen auto's op grond van artikel 36c onder 2 Sr vatbaar voor onttrekking aan het verkeer en staat vast dat witwassen is begaan met betrekking tot de auto's?

Zijn de in beslag genomen auto's op grond van artikel 36c onder 2 Sr vatbaar voor onttrekking aan het verkeer en staat vast dat witwassen is begaan met betrekking tot de auto's?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van de rechtbank dat de in beslag genomen auto's op grond van artikel 36c aanhef en onder 2° Sr vatbaar zijn voor onttrekking aan het verkeer. Het voert daartoe aan dat de vaststelling van de rechtbank dat met betrekking tot die auto's het misdrijf witwassen is begaan, ontoereikend is gemotiveerd.

Met het 'feit' in artikel 36c en 36d Sr wordt een begaan strafbaar feit bedoeld. De rechter die bij afzonderlijke beschikking als bedoeld in artikel 36b lid 1 aanhef en onder 4° Sr de onttrekking aan het verkeer beveelt, zal moeten vaststellen dat het in beslag genomen voorwerp in een in artikel 36c of 36d Sr beschreven verband staat tot een begaan strafbaar feit (vgl. HR 25 januari 2022, ECLI:NL:HR:2022:37). Voor de vaststelling dat een strafbaar feit is begaan, volstaat niet het redelijke vermoeden dat zo'n feit is begaan (vgl. HR 16 februari 1982, ECLI:NL:HR:1982:AC7509).

De rechtbank heeft vastgesteld dat (i) de maandelijkse leasetermijnen voor de in beslag genomen auto's werden betaald vanaf een bankrekening op naam van [betrokkene 1], (ii) door het Financial Intelligence Team is geconcludeerd dat het op basis van het beschikbare inkomen van [betrokkene 1] voor haar onmogelijk was deze auto's te financieren, waardoor een verdenking van witwassen is ontstaan, (iii) door [betrokkene 1] is verklaard dat de leasetermijnen werden betaald door haar zoon [betrokkene 2], en (iv) van [betrokkene 2] bij de Belastingdienst geen inkomen of vermogen bekend is.

Deze vaststellingen zijn niet toereikend voor het oordeel van de rechtbank dat het niet anders kan dan – en dat dus vaststaat – dat met betrekking tot de in beslag genomen auto's sprake was van witwassen door [betrokkene 1] en/of [betrokkene 2]. De Hoge Raad neemt daarbij in

aanmerking dat de rechtbank wat betreft [betrokkene 2], die volgens de verklaring van [betrokkene 1] de leasetermijnen zou hebben voldaan, heeft volstaan met de vaststelling dat bij de Belastingdienst geen gegevens over zijn inkomen of vermogen bekend zijn.

Het cassatiemiddel slaagt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-03-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:318

Zaaknummer: 23/00515

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en F. Posthumus

Advocaten: Stevens, S.W.M. S.W.M. Stevens

Wetsartikelen: 36c Sr

RECHTSPRAAK

Is een postcode vereist bij toezending van de dagvaarding in hoger beroep naar het adres in België?

Is een postcode vereist bij toezending van de dagvaarding in hoger beroep naar het adres in België?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de dagvaarding in hoger beroep geldig is betekend (uitgereikt). Het voert onder meer aan dat de adresgegevens van het adres in België waaraan is betekend via toezending aan dat adres, niet compleet zijn omdat de postcode niet is vermeld.

De berechting in hoger beroep heeft bij verstek plaatsgevonden. Kort samengevat volgt uit de inhoud van de stukken die voor de beoordeling van het cassatiemiddel van belang zijn het volgende. De Informatiestaat SKDB van 25 maart 2021 vermeldt geen adres in de Basisregistratie Personen, geen detentieadres en geen laatst opgegeven woon- of verblijfplaats. Van de verdachte was wel een adres in België bekend, namelijk het in de door de politie opgemaakte processen-verbaal vermelde adres [a-straat 1], [plaats]. Blijkens de akte van uitreiking is de dagvaarding in hoger beroep verzonden naar het adres [a-straat 1], te [plaats]. Een postcode is daarbij niet vermeld.

De uitreiking van de dagvaarding in hoger beroep aan de verdachte, van wie alleen een adres in België bekend was, heeft plaatsgevonden door rechtstreekse toezending van die dagvaarding over de post. Nu van dat adres de postcode deel uitmaakt en de akte van uitreiking niet inhoudt dat de toezending aan het adres in België heeft plaatsgevonden met vermelding van de van dat adres deel uitmakende postcode, is het oordeel van het hof dat de dagvaarding in hoger beroep geldig is betekend, niet zonder meer begrijpelijk.

Het cassatiemiddel slaagt in zoverre.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-03-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:319

Zaaknummer: 21/5149

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en T.B. Trotman

Advocaten: N.M. Fakiri

Wetsartikelen: 36e Sv